

OPRACOWAŁA:

Edyta Winter

Szkoła Podstawowa nr 26 im. Rodła w Zabrze

Dbamy o naszą ziemię – jak las pomaga nam oddychać?

POZIOM EDUKACYJNY:	PRZEDMIOT:
szkoła podstawowa, klasa 1	edukacja wczesnoszkolna (edukacja przyrodnicza, polonistyczna, społeczna, plastyczna)

TEMAT PRZEWODNI:

Dbamy o naszą ziemię – jak las pomaga nam oddychać?

CEL LEKCJI:

rozumienie podstawowej roli drzew i gleby w środowisku; dostrzeganie lokalnych problemów ekologicznych i proponowanie własnych rozwiązań; doświadczanie sprawczości poprzez działania praktyczne i terenowe; kształtowanie postaw proekologicznych w odniesieniu do najbliższego otoczenia.

METODY PRACY / DZIAŁANIA NA LEKCJACH:

Ćwiczenia praktyczne:

- badanie gleby w słoiczkach (kolor, zapach, wilgotność),
- segregowanie znalezionych odpadów (czyste, przygotowane wcześniej przez nauczyciela) – wdrażanie do odpowiedzialności za porządek w lesie,
- tworzenie mini planu „Jak mogę pomóc mojemu lasowi?”

Ćwiczenia terenowe:

- spacer do pobliskiego lasu,
- poszukiwanie śladów zanieczyszczenia środowiska (śmieci, zniszczone rośliny),
- obserwacja drzew – nazywanie elementów drzewa, wsłuchiwanie się w odgłosy lasu,
- zbieranie danych: Ile papierków znajdziemy? Jakie gatunki drzew można zaobserwować podczas spaceru?

Ćwiczenia z zakresu sprawczości zgodne z filozofią *zero waste*

- „Drugie życie przedmiotu” – uczniowie przynoszą drobne, czyste odpady (np. rolki po papierze, nakrętki, kartoniki), a następnie wybierają jeden przedmiot i wspólnie decydują, jak nadać mu nowe zastosowanie. Tworzą z niego coś użytecznego (np. pojemnik na kredki, zabawkę, ele-

ment klasowej dekoracji). Ćwiczenie ma pokazać, że każdy może realnie zmniejszać ilość odpadów w swoim otoczeniu,

Ćwiczenia z wyobraźni:

- „Gdybym był drzewem...” – krótkie opowiadanie ruchowe i słowne,
- rysowanie swojego „drzewa opiekuna” – co mówi do dzieci, jak prosi o pomoc,

Ćwiczenia z lokalności i regionalności:

- rozmowa o tym, jak okoliczny las wygląda dziś, a jak wyglądał kiedyś,
- zestawienie zdjęć (archiwalnych i współczesnych),
- wskazanie miejsc szczególnie potrzebujących pomocy,

Ćwiczenia oparte na międzypokoleniowości

- rozmowa z rodzicami lub dziadkami na temat tego, jak wyglądał las, kiedy byli dziećmi; Uczniowie przynoszą krótkie wypowiedzi lub rysunki prezentujące historie rodzinne.

UWAGI DO LEKCJI:

- Podczas prowadzenia ćwiczeń w terenie przydają się: lupa, słoiczki, patyczki do gleby, rękawiczki.
- Przed lekcją w terenie warto wydrukować karty pracy (karta pracy 1: Badacze gleby, karta pracy 2: Detektywi lasu) i kartę obserwacji drzewa.

(EKO)INSPIROWNIK NAUCZYCIELSKI – MATERIAŁY I MULTIMEDIA:

Supercoloring, kolorowanki drzewa i liście, 16.10.2025,

<https://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/drzewa-li%C5%9Bcie>

Kamlotki, *Kazio i drzewa. Film edukacyjny dla dzieci. Rozpoznawanie drzew. Zagadki*, YouTube, 15.10.2025, <https://www.youtube.com/watch?v=HPPVg8XoEOo>

Abc Zabawa, *Odpady – segregacja śmieci, recykling, dzień ziemi – film edukacyjny dla dzieci – lekcja po polsku*, YouTube, 15.10.2025.

Teleturniej Ekologia, Wordwall, 15.10.2025, <https://wordwall.net/pl/resource/2370865/ekologia>

SŁOWA KLUCZE:

las, gleba, drzewo, powietrze, Ziemia, ekologia, uważność, sprawczość, bioróżnorodność, troska, działanie

Karta pracy 1: Badacze gleby

Zadania:

- 1) Narysuj, jak wygląda gleba, którą dziś badaliśmy. Zaznacz jej kolor.
- 2) Dotknij gleby – jaka jest? Zaznacz: sucha wilgotna mokra
- 3) Co znalazłeś/aś w glebie? Narysuj.
- 4) Co może zaszkodzić glebie w naszym lesie? Napisz lub narysuj.

Karta pracy 2: Detektywi lasu

Zadania:

1. Zaznacz na liście, co widziałeś/aś w lesie:

- drzewo liściaste
- drzewo iglaste
- ślady śmieci
- owady
- mech

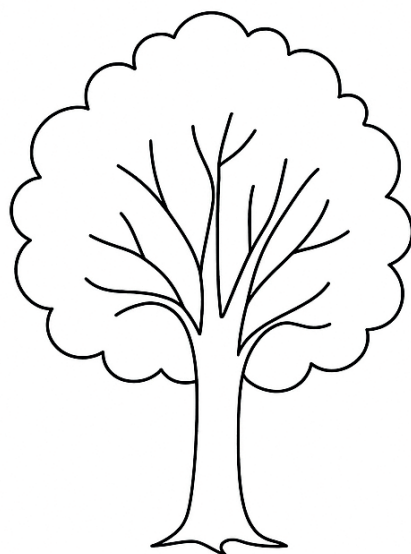
2. Ile śmieci zauważyłeś/aś?

3. Co chciałby powiedzieć las mieszkańcom? Dokończ zdanie: „Drogi człowieku, proszę...”.

Obserwuję drzewa

Imię: _____ Data: _____

Liście:

Kora:

Co zauważyłeś?

- rosną nowe liście
- są kwiaty
- widać owoce
- inne: _____